

ICOMOS HÍRADÓ

a Magyar Nemzeti Bizottság közleményei

25. évfolyam - 1. szám

2017. február hó

A TARTALOMBÓL

Beszámoló az ICOMOS Tanácsadó Testületi ülésről és Éves Közgyűlésről

Istanbul – 2016. október 15-21

Műemlékek és a műemléki helyszínek rekonstrukciója

Beszámoló a 18. Tuszáni Konferenciáról Kolozsvár - 2016. október 26-29

Felhívás Möller Emlékérem adományozására

Előjegyezhető 2017-es programok

**Épített örökség felújításának elméleti és
gyakorlati kérdései nemzetközi
konferencia sorozat –TUSNAD 2016**

A MŰEMLEKEK ÉS A MŰEMLEKI HELYSZÍNEK REKONSTRUKCIÓJA

KONFERENCIA - Kolozsvár

Program – a rendezvény eseményeinek részletes leírása:

2016. október 26, szerda

Regisztráció, ünnepélyes megnyitó, köszöntések

I. modul – plenáris előadások

- DERER Hanna (RO): Re-konstrukció, re-generálás, túl-élés
- FEJÉRDY Tamás (HU): A műemlékek – történeti épületek rekonstrukciója a nemzetközi dokumentumokban megfogalmazott iránymutatások tükrében
- KIRIZSÁN Imola (RO): A rekonstrukcióról

Kérdések-válaszok

II. modul – plenáris előadások

- KÖLLŐ Miklós (RO): Ipari műemlékek rekonstrukciója
- MILEA Andreea (RO): Erdélyi nemesi rezidenciák történelmi parkjainak rekonstrukciója
- POSTĂVARU Iozefina (RO): A rekonstrukció, mint a Világörökségi Listán szereplő romániai vidéki helyszínek védelmére hozott intézkedés

Kérdések-válaszok

III. modul – plenáris előadások

- KLANICZAY Péter (HU): Hitelesség és rekonstrukció kérdései a műemlékhelyreállításban, 30 év műemlékfelügyeleti munka tapasztalata
- TIRT Georgiana (RO): De restauratio structurae vagy néhány gondolat a szerkezeti alegységek javításáról/átalakításáról/ módosításáról
- CSÉFALVAY Gyula (HU): A Siklósi Dzsámitól a Diósgyőri Várig
- FODOR Bogdan-Raul (RO): A sebesvári középkori vár és a római romok rekonstrukciójának és hasznosításának problematikája

Kérdések-válaszok

Kerekasztal beszélgetés: Műemlékek és romok rekonstrukciója. Meghívott moderátor: MÁTÉ Zsolt (HU); Meghívottak: CRĂCIUNESCU Adrian (RO), DERER Hanna (RO), EMŐDI Tamás (RO), FEJÉRDY Tamás (HU), IAMANDESCU Irina (RO)

Nyitófogadás

2016. október 27. csütörtök

IV. modul – plenáris előadások

- MACHAT Christoph (DE): Katasztrófa utáni újjáépítés – a német tapasztalat
- LUNGU Dan (RO): I. szeizmikus kockázati osztályba sorolható épületek meg nem erősítése, egy realitás

- BUCȘA Livia (RO): Hozzájárulások a temesvári City Business Center vízfogógát rekonstrukciójához
- MAKAY Dorottya (RO): Romok biztonságossá tétele elméleti, jogi és műszaki problémák tükrében. A zsolnai evangélikus templom szentélyének esete

Kérdések-válaszok

V. modul – plenáris előadások

- MITRU Ildikó – PASKUCZ Ștefan (RO): A nagybányai Vár-tér helyreállítása, az István-torony
- TUDOREANU-CRIȘAN Adrian (RO): A szentbenedeki Kornis-kastély neoklasszicista épületének tetőszerkezeti rekonstrukciója
- APOSTOL Lucia (RO): Az örökség megőrzése és megmentése – küldetés és közös felelősség. A jászvásári Nagy Zsinagóga Aron Kodesh-e meg lett mentve
- GHEORGHEVICI Adda (RO): Kulturális örökség restaurálása és fenntartható hasznosítása, valamint a kapcsolódó infrastruktúrák kialakítása / modernizálása a Potlogi-i Brâncoveanu épületegyüttes területén

Kérdések-válaszok

VI. modul – plenáris előadások

- BURKHARDT Britta (RO): Az érték megerősítés koncepciója az egykori Dacia provincia területén található római kori romok esetében. Egy láthatatlan örökség
- SZEKERES Iolanda (RO): A marosvásárhelyi vár régészeti helyszínei a rekonstrukció és kreatív helyreállítás között
- HÜBNER Andrea (HU): Örökség interpretáció. Deep Mapping és Tourist Gaze
- DIŞKAYA Hülya (TR): Az isztambuli elveszett faépítészeti örökség. Szerkezeti újjáépítési javaslat a történelmi félszigeten ELMARADT!

Kérdések-válaszok

Kerekasztal: Az épített örökség rekonstrukciója országos és nemzetközi viszonylatban. Meghívott moderátor: MACHAT Christoph (DE). Meghívottak: FEJÉRDY Tamás (HU), Irina IAMANDESCU (RO), LUNGU Dan (RO)

VII. modul – Záróülés: konklúziók, Tusnád 2016.

A rendezvényt követő tanulmányi kiránduláson Klaniczay Péter vett részt, október 28-án és 29-én.

Összefoglalás: hasznos, tanulságos és eredményes volt ez a rendezvény-csokor. Az egyes rész-ülések összesítve megfelelő tájékoztatást és iránymutatást nyújtottak, illetve számos továbbgondolni, továbbvinni való feladatot határoztak meg az ICOMOS egészes, illetve az egyes (nemzeti-, vagy tudományos) bizottságai számára.

Köszönetünket fejezzük ki mindazon szervezeteknek – így elsősorban az NKA-nak és az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságnak – amelyek, és személyeknek: elsősorban az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Titkárságán Keller Annamáriának és Pakulár Ibolyának, akik lehetővé tették a részvételünket.

Klaniczay Péter – Fejérdy Tamás

Beszámoló jelentés
a 2016. október 15-21 között Isztambulban (Törökország) megtartott
ICOMOS Tanácsadó Testületi ülésről és Éves Közgyűlésről

<https://youtu.be/3TmP-dpIABA>

A rendezvényen az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság részéről Fejérdy Tamás elnök, és Klaniczay Péter elnökhelyettes vett részt.

Az ICOMOS új működési rendje szerint – az előző évhez hasonlóan – ebben az évben is sor került úgynevezett éves közgyűlésre, amelynek továbbra is a szervezet éves költségvetési beszámolójának és következő évi költségvetési tervezetének az elfogadása a legfőbb napirendi pontja. A már ismert módon ehhez a programhoz kapcsolódik a Tanácsadó Testület, a Tudományos Tanács, a Nemzeti Bizottságok Testülete, valamint a regionális csoportok ülése, illetve a szokásos módon egy éppen aktuális témával foglalkozó tudományos szimpózium.

Az érdekes, értékes és hasznos tanácskozások együttesen sem tudták feledtetni, hogy ez alkalommal a legfontosabb feladatát sajnálatos módon nem teljesíthette az éves közgyűlés: ugyanis nem volt határozatképes. Ennek legfőbb okát egyértelműen a korábbi, törökországi eseményekben kell keresni. Számos nemzeti és nemzetközi tudományos bizottság kérte korábban, biztonsági okokra hivatkozva, hogy ne Isztambulban legyen megtartva ez az ülés, valószínűleg azok nem is jöttek el. Az ICOMOS vezetése viszont úgy döntött, hogy nem hagyja cserben a török nemzeti bizottságot. Kétségtelen, hogy a rendezvénysorozat szervezése és lebonyolítása kifogástalan volt, amiben nyilvánvalóan a török kollégák rengetek munkája volt benne. Az ülést – valószínűleg ugyancsak biztonsági megfontolásokból – egyetlen helyszínen, a Marmara Taksim Hotelban, annak különböző konferenciatermeiben tartották. Mivel mi is ebben a szállóban laktunk (költséghimélési megfontolásból ketten egy szobában), a helyszín elérése automatikusan megvalósult számunkra.

A programok áttekintése időrendi sorrendben:

- október 15. és 16: ünnepélyes megnyitó, a vezetőség (Board/Bureau) ülése és egy esti hajókirándulás a Bosporuson. Ezen a programon mi értelemszerűen nem vettünk részt, október 16-án este érkeztünk Isztambulba
- október 17. délelőtt: regionális csoportok ülése, értelemszerűen az Európai Csoport munkájában vettünk részt
- október 17. délután: a Nemzeti Bizottságok testületének ülése, párhuzamosan a Tudományos Tanács üléssel; ezt követően látogatás és kulturális program a Hagia Irene templom – régészeti múzeumban
- október 18. (egész nap): a Tanácsadó Testület (Advisory Committee) ülése, este ezt követően az isztambuli városfalról készült kiállítás közös megtekintése
- október 19. délelőtt: az Éves Közgyűlés ülése

- október 19. délután: a Tanácsadó Testület ülésének folytatása, azt követően a tudományos szakbizottságok párhuzamos ülései
- október 19. esti program: Galata Mehlavihane dervis Sema ceremónia megtekintése
- október 20. egész nap: Tudományos szimpózium a „Katasztrófa utáni rekonstrukció” témájában
- október 20. este – záró-fogadás, vacsora az Esma Szultán palotában
- október 21. post-konferencia szakmai kirándulás – nem vettünk részt rajta, aznap utaztunk vissza Budapestre

Az Európai Regionális Csoport ülése – vezette: Grellan Rourke (Írország), ICOMOS elnökhelyettes. Az érdemi témákra szorítkozva a következőkről esett szó:

- az Európai Kulturális Örökség Éve – 2018; a téma előadója Christoph Machat (Német Nemzeti Bizottság) volt. Az év témája: „Közös örökség” (Shared Heritage). Az Athénban felállított munkacsoport folytatja a munkáját. Kérdésemre, hogy lesz-e az 1975-ös Amszterdami nyilatkozathoz hasonló dokumentum, nem született végleges válasz. Az ICOMOS sajátos megközelítését, a városi-települési dimenzió fontosságát érintő hozzászólások után az is felmerült, hogy kiknek fog szólni ez az egész?
- ERDF program – regionális fejlesztési program. Szöveg van, de nem teljesen világos itt sem, hogy kinek szól? Módosítási javaslatunkat G. Rourke fogja tovább vinni, az „épített kulturális örökség” témában, az Athénban elhangzott gondolatokat (Elena Dimitrova - Bulgária) is figyelembe véve.
- Al-régiós ülés Szarajevóban: Markos Spikic (Szlovénia) beszámolója. A főbb megállapítások, problémák: a rekonstrukciós tevékenység (pl. BiH-ban) és a tömegturizmus nyomása (pl. Dubrovnik).

A Nemzeti Bizottságok Testülete ülése (a Tudományos Tanács ülésén ez alkalommal nem vettünk részt)

A Tanácsadó Testület ülése

Az Éves Közgyűlés – a szokott módon az egyik legrövidebb, viszont a legfontosabb kötelező eleme az ICOMOS munkájának. (Felvétel készült az ülésről, amely az ICOMOS honlapján hozzáférhető a tagok számára). Zeynep Ahunbay, a Török Nemzeti Bizottság alelnöke és Gustavo Araoz ICOMOS elnök köszöntője nyitotta meg az ülést. Peter Phillips ICOMOS alelnök ismertette a helyzetet, amely szerint a szavazati joggal rendelkező Nemzeti Bizottságok legalább egyharmadának kell jelen lenni a határozatképességhez. A 108 nemzeti bizottságból 8 nem aktív, 38 volt jelen, de közülük csak 25 nyújtott be érvényes szavazati listát. Emiatt jóváhagyás helyett csak ajánlani tudta a költségvetési dokumentumok elfogadását a Közgyűlés. Megválasztottuk a jelen közgyűlés levezetőit. Elnök: Z. Ahunbay (Törökország), alelnökök: D. Bumberu (Kanada), Y. Nishimura (Japán), R. M. Barakeh (Libanon), a jelentéstevő pedig J-Ch. Simon (Franciaország) lett.

Ezután elhangzott a Gustavo Araoz (USA) elnök és Laura Robinson (Dél-afrikai Köztársaság) főkincstárnok éves beszámolója – ez utóbbiban az éves mérleg és költségvetési tervzet bemutatása. Ez egyhangú elfogadást, azaz támogatást kapott a jelenlévőktől. Az ICOMOS gazdasági helyzete sokat javult, stabilnak mondható, viszont kérdés maradt, hogy az elsősorban a tagdíjakra és adományokra alapuló finanszírozás (amit azért jelentősen kiegészít az UNESCO-nak végzett világörökségi munkáért kapott díjazás) fenntartható modell-e? Ezért a pénzügyi háttérrel kapcsolatos munkát folytatni szükséges. Erre vonatkozóan a korábban felállított munkacsoport mandátuma megerősítést nyert. Egyhangú szavazással fogadtuk el a 2016 évi mérleget és a 2017. évi költségvetési tervzetet.

Másik, szintén jelentős napirendi pont az Alapszabály módosítása volt – amelyhez természetesen szintén nem volt meg a határozatképesség. A lényegi javaslat arra vonatkozott, hogy a vezetőségben betöltött 3x3 év után, ha felső-vezetővé választanak tisztségviselőt, annak lehessen még egynél több egymást követő mandátuma, azaz az egybeszámított 9 év után is újraválasztható legyen.

A következő, ez esetben tisztújító („nagy”) közgyűlés 2017-ben, Delhiben (India) lesz, várhatóan az év vége felé, pontos dátumát később rögzítik. Delhibe Rohit Jigyasu, az Indiai Nemzeti Bizottság elnöke hívta meg a résztvevőket (és természetesen azokat is, akik nem voltak jelen).

A tudományos szimpózium: a „Katasztrófa utáni rekonstrukció” témában rendezték meg, hozzá kapcsolódó poszter-szekcióval.

Összefoglalás: hasznos, tanulságos és eredményes volt ez a rendezvény-csokor - egyes ülések anyaga már hozzáférhető videon: <http://www.icomos.org/en/about-icomos/governance/general-information-about-the-general-assembly/annual-general-assembly-istanbul-2016/7882-annual-general-assembly-2016-videos-available>

Az egyes rész-ülések összesítve megfelelő tájékoztatást és iránymutatást nyújtottak, illetve számos továbbgondolni, továbbvinni való feladatot határoztak meg az ICOMOS egészes, illetve az egyes (nemzeti-, vagy tudományos) bizottságai számára.

Köszönetünket fejezzük ki mindazon szervezeteknek – így elsősorban az NKA-nak és az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságnak – amelyek, és személyeknek: elsősorban az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Titkárságán Keller Annamáriának és Pakulár Ibolyának, akik lehetővé tették a részvételünket.

Klaniczay Péter – Fejérdy Tamás

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága 2017-ben is kiadja a Möller István Emlékérmét:

FELHÍVÁS

a 2016-os Möller István Emlékérem adományozására

- Az Emlékérem – évente egy – olyan személynek adományozható, aki jelentős mértékben hozzájárult a magyarországi, valamint az országhatáron kívüli, a magyar kultúrkörhöz tartozó műemlékek, építészeti örökség fennmaradásának biztosításához, szolgálta tudományos, oktatási, publikációs tevékenységével a műemlékek, az építészeti örökség vagy a műemlékvédelem érdekeit.
- Az Emlékérem adományozásának nem feltétele az ICOMOS tagság, de azonos érdemű jelöltek esetén az előnynek minősül.
- Posztumusz Emlékérem nem adományozható.

Kérjük, hogy az indoklással alátámasztott javaslatokat

2017. március 31-ig írásban juttassák el Nemzeti Bizottságunkhoz:

email: secretariat@icomos.hu

cím: H-1113 Budapest, Daróczi út 1-3

Telefon: +36 1 2254966

A javaslatokat öttagú bizottság bírálja el. A Möller István Emlékérem Bizottság tagjai 2015-től 2018-ig: Dr. Balassa M. Iván, Dr. Lövei Pál, Tahi-Tóth Ilona, Dr. Valter Ilona, Dr. Vukov Konstantin

Eddigi díjazottak:

2015: Dr. Gerőné Dr. Sándor Mária. **2014:** Valter Ilona. **2013:** Harsányiné Vladár Ágnes, Nemzetközi Möller István Emlékérem: Wilfried Lipp. **2012:** Clevené C.Harrach Erzsébet. **2011:** Tahi-Tóth Nándorné, - Rendkívüli Möller István Emlékérem: Winkler Gábor. **2010:** Ágostházi László DLA. **2009:** Balogné Ormos Ilona, - Jubileumi Möller István Emlékérem: H. Nándori Klára, Dávid Ferenc, Radványi György, - Nemzetközi Möller István Emlékérem: Szabó Bálint. **2008:** Szabó László, Nemzetközi Möller István Emlékérem: Alexander Balega. **2007:** Dragonits Tamás. **2006:** Vukov Konstantin. **2005:** Koppány Tibor. **2004:** Örsi Károly. **2003:** Fejérdy Tamás, Nemzetközi Möller István Emlékérem: Christoph Machat. **2002:** Détsy Mihály. **2001:** Zádor Mihály. **2000:** Román András. **1999:** Horler Miklós. **1998:** Szakál Ernő.

Híreink – röviden

Már most előjegyezhető programok, dátumok:

Műemléki Világnap 2017

2017. április 18-án, kedden kerül sor a 2017-es Műemléki Világnap ünnepi megemlékezésére. A rendezvény és a kapcsolódó szakmai program szervezés alatt áll.

47. Román András Műemlékvédelmi Nyári Egyetem

2017. június 22-28 között ismét Sikfőkúton (Nomád Hotel) kerül megrendezésre az idei nyári egyetem akkreditált továbbképzése *"MŰEMLEK HELYREÁLLÍTÁSOK GYAKORLATI FELADATAI"* címmel.

A műemlékek védelme, megőrzése és helyreállítása csapatmunka. A helyreállítások folyamatában fontos szerepet játszanak a szakma különböző területeit képviselő szakemberek - hatóságoktól a kutatókig, építészekről a restaurátorokig és a kivitelezőig stb. Ahogyan a védendő műemlékek köre bővül és változik térben és időben, úgy kapnak egyre nagyobb jelentőséget a hasznossággal és hasznosítással összefüggő igények, valamint az értékek hiteles megőrzésének sokrétű feladatai. A kényes egyensúly, a közös nevező megtalálása az érintettek feladata és kötelessége. A nyári egyetem programja 2017-ben ennek az egyensúlynak a megtalálásához kíván elméleti alapot és gyakorlati segítséget nyújtani a résztvevőknek.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság műemlék épületek helyreállításában, fenntartásában és hasznosításában érdekelt, vagy szakosodni kívánó szakemberek jelentkezését várja – a tervezett programról és a jelentkezés/részvétel feltételeiről körlevélben, illetve honlapunkon lesz található bővebb tájékoztatás.

Kedves Tagtársaink,

Ezúton szeretnénk ismételtlen megköszönni mindenkinek, aki 2015-ös személyi jövedelemadójának 1%-át az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület részére ajánlotta fel.

A támogatás révén beérkezett 52.557 Forintot az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság nemzetközi jelenlétének erősítésére, Magyarország szakmai képviselőjére fordítottuk.

Ahhoz, hogy 2017-ben is sikeresen dolgozhassunk Egyesületünk célkitűzéseinek megvalósításán, továbbra is igen nagy szükségünk van az Önök támogatására, számítunk Önökre, ezért **kérjük a műemlékek, történeti együttesek minden barátját, hogy továbbra is, az idei évben is támogasson bennünket személyi jövedelemadójának 1%-ával !**

köszönettel

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület
Adószám: 18083897-1-43

**ICOMOS Híradó,
a Magyar Nemzeti Bizottság közleményei**

Szerkesztőség: H-1113 Budapest, Daróczi út 1-3

Levél cím: H-1535 Budapest, Pf. 721.

Telefon: +36/1/2254966

E-mail: secretariat@icomos.hu

Honlap: www.icomos.hu

Kiadja az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága

Felelős kiadó: Dr. Fejérdy Tamás DLA

Szerkesztő: Keller Annamária

HU ISSN 2062-4964 (Nyomtatott)

HU ISSN 2062-4972 (Online)

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság egyéni és jogi tagságával járó előnyök:

- informáltság a műemlékvédelem hazai és nemzetközi híreiről, eseményeiről, pályázatairól, ösztöndíjairól, stb. az ICOMOS elektronikus körlevelek, az ICOMOS honlap (www.icomos.hu), az ICOMOS Híradó és az ICOMOS News/Nouvelles ICOMOS révén
- ingyenes belépésre jogosító tagsági kártya a világ legtöbb múzeumába, műemlékébe, romterületére
- az UNESCO/ICOMOS Dokumentációs Központjának szabad használata